

GLASNIK

Hrvatskog nuklearnog društva

God II Broj 2

Travanj - lipanj 2022

Sadržaj

Uvodna riječ.....	1
Konferencija Društva	1
Znanstveno popularna tribina	2
Core Committee Meeting #2 Zagreb	2
Europski parlament prihvatio prijedlog o uključivanju nuklearne energije u Taksonomiju	3
Prigodna filatelija.....	4

Uvodna riječ

Glavna tema drugog broja Glasnika u 2022. godini je nedavno održana 13. međunarodna konferencija Društva. Naravno, tu je i cijeli niz interesantnih informacija vezanih uz nuklearnu energiju i rad Društva.

Konferencija Društva

U Zadru je od 5. do 8. lipnja uspješno održana 13. međunarodna konferencija Društva.

Započeli smo tradicionalno domjenkom dobrodošlice u nedjelju 5. lipnja u večernjim satima na terasi hotela Kolovare. Sudionici su iskoristili ugodnu atmosferu za neformalno druženje nakon četverogodišnje pauze. U ponedjeljak 6. kolovoza u 9 sati održano je svečano otvorenje konferencije. Ceremoniju otvaranja vodili su

dr.sc. Krešimir Trontl, predsjednik Društva, dr.sc. Ivan Urbanić, predsjednik programskog odbora konferencije i dr.sc. Siniša Šadek, predsjednik organizacijskog odbora konferencije. Skupu su se obratili gospoda Stefano Monti kao predstavnik IAEA i Leon Cizelj kao predsjednik ENS. U ime potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr.sc. Davora Božinovića, sudionicima se obratio i ravnatelj Ravnateljstva civilne zaštite dr.sc. Damir Trut koji je i formalno otvorio našu konferencije.

Više informacija o pozdravnom govoru dr. sc. Damira Truta dostupno je na stranicama Ravnateljstva civilne zaštite.

Do srijede 8. lipnja i službenog zatvaranja konferencije održano je 8 pozvanih predavanja, 8 sekcija i okrugli stol s dvije teme. Ukupno je prezentirano 62 rada, dio njih usmeno, a dio na posebnoj poster sekciji.

GLASNIK

Hrvatskog nuklearnog društva

God II Broj 2

Travanj - lipanj 2022

Program konferencije kao i Knjiga sažetaka dostupni su na web stranici konferencije <http://nuclear-option.org/>. Galerija fotografija je također dostupna na stranici konferencije, no u ovom trenutku nije u potpunosti optimirana pa se izuzetno sporo učitava. Nadamo se da će uskoro i taj tehnički problem biti ispravljen. U tijeku je recenzija radova po čijem će završetku biti pripremljen i Zbornik radova (Proceedings) čiju objavu na web stranici konferencije očekujemo početkom listopada.

Na konferenciji je održano i natjecanje mladih autora. Nagrade su dobili Domenico De Luca iz Italije i Josipa Delaš iz Hrvatske.

Koristimo ovu priliku da se još jedanput zahvalimo suorganizatorima i pokroviteljima konferencije:

- Europsko nuklearno društvo
- Međunarodna agencija za atomsku energiju
- Sveučilište u Zagrebu, Fakultet elektrotehnike i računarstva
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
- Hrvatska gospodarska komora
- Institut Ruđer Bošković
- Hrvatska akademija tehničkih znanosti

i donatorima i sponzorima konferencije:

APOSS, EIMV, Ekonerg, Elmont, Enco, Enconet, Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško, GEN skupina, HEP, Hrvatski nuklearni POOL, IBE, Inetec, NEK, MZO, Sipro, Qtechna.

Posebnu zahvalu posvećujemo svim članovima Programskog i Organizacijskog odbora za predani rad čiji je rezultat uspješna konferencija.

Znanstveno popularna tribina

Iskoristit ćemo malo kašnjenje tekućeg broja Glasnika da Vas izvijestimo i o znanstveno popularnoj tribini HND-a koja je održana početkom srpnja.

Prof.dr.sc. Branko Grisogono, Geofizički odsjek, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu održao je 7. srpnja izuzetno interesantno predavanje pod nazivom „Aktualne klimatske promjene – energetika, poljoprivreda, okoliš“.

Izdvajamo nekoliko očekivanih i uočenih utjecaja klimatskih promjena na Hrvatsku. Za kontinentalnu Hrvatsku očekuje se povećanje temperaturnih ekstrema, smanjenje ljetnih oborina te povećanje rizika od riječnih poplava i šumskih požara. Za gorsku Hrvatsku očekuje se porast temperature veći od prosječnog porasta u Europi, povećanje rizika od šumskih štetočina, klizišta i odrona, te promjene u hidropotencijalu. Najveći utjecaj očekuje se u mediteranskoj Hrvatskoj a uključuje povećanje temperaturnih ekstrema, smanjenje oborina i riječnih tokova, povećanje poljoprivrednih zahtjeva za vodom te smanjenje uroda, povećanje smrtnosti od toplinskih valova, i još mnogo negativnih efekata.

Core Committee Meeting #2 Zagreb

Mreža mlade generacije Hrvatskog nuklearnog društva je od 24. do 26. lipnja 2022. ugostila predstavnike Mreže mlade generacije Europskog nuklearnog društva na 2. Core Committee Meetingu (CCM). Sastanak je održan u prostorijama Fakulteta elektrotehnike i računarstva.

Na sastanku je bilo puno korisnih rasprava i doneseni su prijedlozi projekata koji će pomoći u povećanju

vidljivosti nuklearne energetike u javnosti. Organiziran je i posjet Tehničkom muzeju Nikola Tesla te Inetec-u.

Neformalno druženje odvijalo se na festivalu BAŠ NAŠ na platou Gradec, ispod Klovićevih dvora, a formalna je večera organizirana u restoranu „Stari Fijaker“.

Europski parlament prihvatio prijedlog o uključivanju nuklearne energije u Taksonomiju

Na plenarnoj sjednici održanoj 6. srpnja Europski je parlament odbio prijedlog da se nuklearna energija isključi iz prijedloga Europske komisije o Taksonomiji, čime je de facto nuklearna energija, kao i plin uključen u konačnu prijedlog Taksonomije. Ako Europsko vijeće ne bude imalo prigovora Taksonomija stupa na snagu 1. siječnja 2023. godine.

Povodom tog povijesnog događaja za nuklearnu energiju u Europi Europsko nuklearno društvo izdalo je sljedeće priopćenje:

„European Nuclear Society together with its High Scientific Council truly welcome the decision of the European Parliament to adopt the EU Taxonomy’s Complementary Delegated Act.

Nuclear is seen clearly by a majority of the EU parliamentarians as a sustainable energy source, providing clean carbon-free, affordable and reliable electricity to the European citizens. The green label for nuclear will allow the sector to access financing opportunities at the equal level with all other technologies. The scientific assessment of the European Commission Joint Research Centre (EC JRC) provided in April last year played a key role in the political discussions on nuclear sustainability. The ENS High Scientific Council supports the stance of the EC JRC.

We welcome the initiatives and instruments that are proposed for the Financial Sector to enable the transition towards a carbon neutral EU. The Taxonomy is a crucial tool for guiding investors and help sustain the EU technological leadership. We believe that nuclear energy is and will be a key element for a sustainable EU economy, and therefore for a sustainable EU society.

The ENS President Prof. Leon Cizelj: *As a scientific society of 12.000 nuclear experts, representing academia, research institutes and industry, we strongly support the EU climate neutrality 2050 goal. We are ready to put our efforts and contribute as well to the 2030 CO2 reduction emission objective of at least 55%. In this regard we are convinced that these EU short-and long-term targets are only achievable with all low-carbon technologies, nuclear included. The EU Taxonomy is a key instrument to provide it.”*

Hrvatski europarlamentarci imali su podijeljene stavove. Glavak, Ressler, Sokol i Zovko iz HDZ-a, te Ilčić iz Pokreta za uspješnu Hrvatsku i nezavisni Kolakušić glasali su za nuklearnu opciju. Borzan, Jerković, Matić i Picula iz SDP-a glasali su protiv uključivanja nuklearne opcije u Taksonomiju. Sinčić iz Živog zida i Flego iz IDS-a nisu imali mišljenje i na glasanju su bili suzdržani.

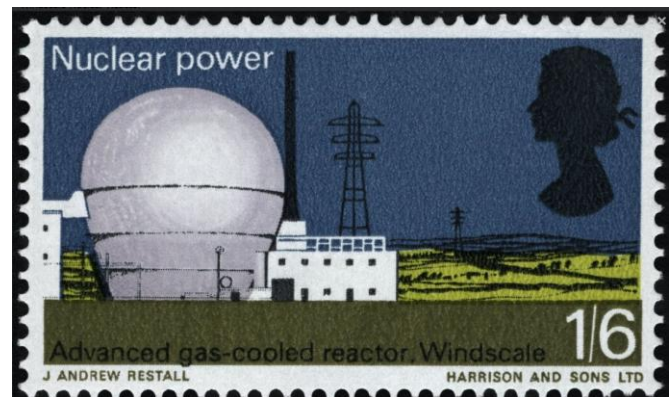
Interesantno je za primijetiti da su Romana Jerković koja je glasala protiv nuklearne opcije i Valter Flego

koji je bio suzdržan članovi Odbora za industriju, istraživanje i energetiku. Zamjenici u istom odboru su Ilčić (za nuklearnu opciju) i Sinčić (suzdržani).

Prigodna filatelija

U ovom broju Glasnika upoznajemo se s nuklearnom filatelijom Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske. U sklopu serijala posvećenog britanskoj tehnologiji 19. rujna 1966. godine izdana je prigodna poštanska marka posvećena plinom hlađenoj nuklearnoj elektrani Windscale.

Izgradnja naprednog plinom hlađenog postrojenja (ugljični dioksid kao hladioc i grafit kao moderador) Windscale AGR (Advanced gas cooled reactor) započela je 1958. godine da bi na mrežu bilo spojeno 1963. Windscale AGR (24 MWe neto snage i 120 MWt toplinske snage) je zamišljen kao demonstracijsko postrojenje industrijske razine i predvodnik je cjelokupnog britanskog AGR programa (14 elektrana na 7 lokacija). Elektrana je prestala s radom 1981. godine i njezina je dekomisija iskorištena kao demonstracijski model dekomisije u Ujedinjenom Kraljevstvu.

Impresum

Izdaje: Hrvatsko nuklearno društvo; **Glavni urednik:** Krešimir Trontl; **Izvršni urednici:** Siniša Šadek, Dubravko Pevec; **Tajnica redakcije:** Ana Holjak; **Adresa uredništva:** HND, Unska 3, 10000 Zagreb; **Tel.:** 01-6129-627; **Fax.:** 01-6129-605; **elektronička adresa:** glasnik@nuklearno-drustvo.hr; Izlazi 4 puta godišnje; **ISSN:** 2787-480X